

Het parlementaire jaar 2006-2007¹

Alexander van Kessel en Marij Leenders

September 2006

Begroting en Algemene Beschouwingen: Na het zuur het zoet

De afgelopen jaren kwam het herhaaldelijk voor dat gedeelten van de Rijksbegroting uitlekten. Dit jaar is de embargoregeling afgeschaft, waardoor fractieleiders en pers de stukken pas krijgen nadat de koningin de troonrede heeft uitgesproken.

De boodschap van het kabinet is dat Nederland er goed voor staat. Volgens premier Balkenende is de begroting voor 2007 'de solide brug tussen de afgelopen jaren en de komende'. Bij de Algemene Politieke Beschouwingen, die in het teken staan van de verkiezingen op 22 november, zet het kabinet de toon. Het gaat weer goed met het land dankzij de regeringscoalitie. Balkenende, bezig met zijn derde kabinet in vier jaar tijd, noemt zichzelf in zijn inleidende woorden een 'ervaren premier', die Nederland de afgelopen vier jaar dankzij koersvast beleid door de recessie heeft geloodst. Hij vermijdt zoveel mogelijk politieke vragen. De Kamer neemt daar geen genoegen mee. De oppositiepartijen trekken fel van leer over koopkracht van middeninkomens, AOW en no-claimregeling in de zorg. Over en weer verwijten de partijen elkaar 'totale flauwekul' te verkopen of 'fabeltjes te vertellen'. Volgens PVDA-leider Bos staat voor de meeste mensen het zoet in geen verhouding tot het zuur van de jaren ervoor.

IND moet beter werk leveren

De meerderheid van de Tweede Kamer is ontstemd over het gemak waarmee de Immigratie- en Naturalisatie Dienst (IND) zich neerlegt bij de hoge bedragen die de dienst moet uitkeren wegens te late beslissingen over de verblijfsstatus van asielzoekers en andere vreemdelingen. GroenLinks-Kamerlid Azough stelt een Kamervraag naar aanleiding van een onthullend artikel in *NRC Handelsblad*, waarin gewezen wordt op de drie à vier ton die de IND jaarlijks aan dwangsommen moet uitkeren aan asielzoekers die te lang hebben moeten wachten op uitsluitel. Azough verwijt minister van Vreemdelingenbeleid en Integratie Verdonk (VVD) dat zij 'zich niet verantwoordelijk voelt voor de puinhopen bij de IND'. De minister verdedigt zich met het argument dat de IND een grote reorganisatie heeft moeten ondergaan en nu een periode van drie jaar rust nodig heeft. Bovendien worden naar haar mening 'wel degelijk' achterstanden ingelopen.

Geheime CIA-gevangenen en parlementair onderzoek Irak

De Kamer is verontwaardigd over het feit dat minister Bot van Buitenlandse Zaken (CDA) zich een jaar eerder, toen hij informeerde naar het bestaan van geheime CIA-gevangenen, door de Amerikaanse regering met een kluitje in het riet heeft laten sturen. De Kamer wil hierover

worden geïnformeerd voordat zij een besluit neemt over het zenden van troepen naar Afghanistan. In een spoeddebat op 13 september verwijten tal van fracties Bot naïviteit. Volgens Bot heeft zijn Amerikaanse ambtgenoot Rice echter bij voortduring gesuggereerd dat er absoluut geen sprake was van geheime CIA-cellen. Daarom is het voor Bot 'een immense teleurstelling' die 'een deuk in het vertrouwen' heeft veroorzaakt. Het debat eindigt met de vraag hoe in 2003 is besloten tot Nederlandse politieke steun aan de oorlog in Irak. Tot woede van de coalitiepartijen dienen D66, PVDA en GroenLinks een motie in waarin zij om een parlementair onderzoek vragen. Een Kamermeerderheid steunt de motie niet.

En verder...

- is het Tweede Kamerlid Van Schijndel (VVD) op 6 september uit de Tweede Kamerfractie gezet na ruzie met fractieleider Rutte over het conceptpartijprogramma en gaat hij als onafhankelijk Kamerlid verder als de eenmansfractie Groep-Van Schijndel;
- wil een meerderheid in de Tweede Kamer dat minister Wijn (Economische Zaken, CDA) zijn besluit om subsidies op duurzame energie stop te zetten, herzielt;
- lopen de Groep-Wilders, de Groep-Nawijn en andere afsplitsingen van Tweede Kamerfracties door eigen toedoen honderdduizenden euro's aan overheidssubsidies mis;
- stapt Van As uit de Groep-Nawijn en verlaat hij de Tweede Kamer;
- wordt minister van Justitie Donner (CDA) voor een spoeddebat naar de Kamer geroepen vanwege zijn, naar eigen zeggen theoretische, uitspraak dat als twee derde van de bevolking dat wil, de islamitische sharia in Nederland ingevoerd zou kunnen worden.

Oktober 2006

Verantwoording na Schipholbrand

Bij een brand op 27 oktober 2005 in het cellencomplex van Schiphol-Oost komen elf asielzoekers om het leven. De Onderzoeksraad voor Veiligheid, die sinds 1 februari 2005 bij Rijkswet is belast met onderzoek naar oorzaken en achtergronden van rampen en ongevallen, heeft een onderzoek ingesteld naar de brand. Op 21 september 2006 presenteert de raad de resultaten en concludeert dat er minder of mogelijk zelfs géén slachtoffers te betreuren zouden zijn geweest als de instanties op de brandveiligheid hadden gelet. Bovendien wordt de Dienst Justitiële Inrichtingen als de hoofdverantwoordelijke aangewezen. De politiek verantwoordelijke ministers Donner en Dekker (Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, VVD) nemen een paar uur na de presentatie van het rapport ontslag.

Op 24 en 25 oktober volgt het Kamerdebat over dit rapport en dan staan de opvolgers van Donner en Dekker, respectievelijk Hirsch Ballin (CDA) en Winsemius (VVD) in het beklagenbankje. Een grote meerderheid in de Tweede Kamer, waaronder regeringspartij VVD, wil dat het kabinet volledige verantwoording aflegt voor gemaakte fouten inzake de brandveiligheid van het cellencomplex op Schiphol-Oost. Het opstappen van twee bewindslieden zonder analyse over gemaakte fouten is onvoldoende. Een meerderheid van de Tweede Kamer wil ook weten of minister Verdonk de uitspraak die zij vlak na de brand heeft gedaan, als zou 'haar' personeel in de bewuste nacht adequaat hebben gehandeld, inmiddels betreurt. Tijdens het debat blijkt Hirsch Ballin fout geïnformeerd te zijn door zijn ambtenaren. Het gaat daarbij over een rapport van 2003, waarin wordt gewaarschuwd voor dodelijke slachtoffers in het detentiecentrum door het tekortschieten van veiligheidsmaatregelen. De vraag is of de

Dienst Justitiële Inrichtingen dit rapport kende. Hirsch Ballin beweert in de Kamer ten onrechte dat dit rapport niet bekend was bij de dienst. De minister van Justitie en de minister van vrom erkennen dat hun ambtelijke diensten fouten hebben gemaakt. Om deze knieval heeft de Kamer nadrukkelijk gevraagd. Winsemius gaat nog verder: de ambtenaren van zijn Rijksgebouwendienst hebben 'een fout verhaal' en Hirsch Ballin neemt zelfs geen afstand van de conclusie in het eindverslag dat er bij adequate veiligheidsmaatregelen minder of mogelijk zelfs géén slachtoffers zouden zijn gevallen. De noodzaak van een cultuuromslag is de rode draad in het betoog van de ministers.

Liberalisatie huren

Minister Winsemius (vrom) lukt het om het vastgelopen huurdebat vlot te trekken. Hij weet het wetsvoorstel van zijn voorganger Dekker over het vrijgeven van de huren door de Tweede Kamer te loodsen. Aanpassing van het huurbeleid is volgens Winsemius geen luxe maar noodzaak, omdat de woningmarkt niet functioneert. Er is te weinig nieuwbouw, onvoldoende doorstroming en de wachtlijsten zijn te lang. De essentie van het nieuwe beleid is het onder voorwaarden vrijgeven van nog eens 20 procent van de huren (5 procent is al vrij). Voor 75 procent van de huurwoningen verandert er na het van kracht worden van de wettelijke regeling niets. Van de 20 procent van het woningbestand waarvoor de nieuwe regels gelden, mogen de huren voorlopig maximaal 4 procent per jaar stijgen. De huren worden gebaseerd op de woz-waarden zoals vastgesteld door de gemeenten. CDA en LPF gaan overstap na enkele toezeggingen van de minister. Zo belooft hij dat het nieuwe beleid in 2009 grondig zal worden geëvalueerd. De PvdA is zeer teleurgesteld, zij verwacht dat liberalisatie vooral de mensen met lage inkomens zal raken. Een meerderheid van VVD, CDA en LPF steunt het wetsvoorstel.

En verder...

- houdt de Eerste Kamer dit jaar geen Algemene Politieke en Financiële Beschouwingen over de Miljoenennota, omdat deze vlak voor de verkiezingen zouden moeten plaatsvinden;
- dient Verburg (CDA) een motie in die wordt gesteund door de meerderheid van de Tweede Kamer, om het minimumloon te handhaven en daarmee oneerlijke concurrentie van Oost-Europese werknemers te voorkomen;
- steunt de meerderheid van de Tweede Kamer het plan van minister van Onderwijs Van der Hoeven (CDA) om een verplichte eindtoets in te stellen voor alle leerlingen in de laatste klas van de basisschool;
- maakt de meerderheid van de Tweede Kamer zich ernstig zorgen over de 'passieve houding' van de Nederlandse regering inzake de institutionele hervormingen van de Europese Unie;
- neemt de Tweede Kamer een SP-motie aan om soldaten met kinderen jonger dan vijf jaar niet langer uit te zenden op militaire missie naar het buitenland;
- wil de meerderheid in de Tweede Kamer dat de NS meer treinen inzet, die bovendien sneller rijden;
- dient SP'er Van Velzen een initiatiefwetsvoorstel in voor een verbod op het houden van dieren voor het verkrijgen van hun pels;
- wil de Kamer opheldering over de mogelijke rol van het Centraal Planbureau in de discussie over de snelwegverbinding A6-A9.

November 2006

Verkiezingen Tweede Kamer

Op 1 november gaat de Kamer met reces in verband met de verkiezingen, die drie weken later plaatsvinden. De verkiezingen waren aanvankelijk gepland op 15 mei 2007, maar zijn vervroegd door de val van het kabinet-Balkenende II. Het overgangskabinet-Balkenende III, een minderheidskabinet van CDA en VVD, heeft als belangrijkste taak het uitschrijven van verkiezingen en het indienen van de begroting voor 2007.

Tijdens de verkiezingscampagne staat de machtsstrijd (zelfs strijd der titanen genoemd) tussen Balkenende en Bos voorop. Verder besteden de media veel aandacht aan de achteruitgang in de peilingen van de PVDA en de machtsstrijd in de VVD tussen lijsttrekker Rutte en nummer twee Verdonk. Bij de verkiezingen op 22 november komt de SP als grote winnaar uit de bus met zestien zetels winst. De nieuwe rechtse partij Partij voor de Vrijheid (PVV) van Wilders is zeer succesvol en debuteert met negen zetels in de Kamer. Er is ook winst voor de nieuwe Partij voor de Dieren (PVD) (twee zetels) en de ChristenUnie (van drie naar zes zetels). Flink verlies is er voor de PVDA (negen zetels) en de VVD (zes zetels). Het zetelaantal van D66 wordt gereduceerd tot drie. Het CDA verliest er drie, maar blijft wel de grootste partij. De Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP) krijgt twee zetels en blijft hiermee stabiel. De Lijst Pim Fortuyn (LPF) verdwijnt uit de Kamer.

Stop onderhandelingen Turkije

De Tweede Kamerfracties van CDA, VVD en PVDA vinden dat de onderhandelingen van de Europese Commissie met Turkije moeten worden opgeschort totdat Turkije Cyprus erkent. De Europese Commissie wil slechts een deel van de onderhandelingshoofdstukken bevriezen.

En verder...

- eisen de linkse oppositie en D66 dat de Kamer terugkomt van het verkiezingsreces om in een spoeddebat een parlementair onderzoek te eisen over het nieuws dat Nederlandse officieren zich in Irak schuldig hebben gemaakt aan martelingen;
- stemt de Eerste Kamer in met de Wet inburgering, die op 1 januari 2007 ingaat en waarbij zowel nieuwe als hier aanwezige vreemdelingen van buiten de EU getoetst worden op taalvaardigheid en kennis van de Nederlandse samenleving;
- nemen zeventig kamerleden afscheid, onder wie enkele oudgedienden zoals de PVDA'ers De Vries, Kalsbeek en Noorman-Den Uyl en de D66-Kamerleden Dittrich en Bakker;
- ook Kamervoorzitter Weisglas, die 24 jaar lid is geweest van de Tweede Kamer, neemt op 29 november afscheid van de politiek.

December 2006

Generaal pardon en kabinetscrisis

Direct na de verkiezingen ontstaat er een conflict tussen het demissionaire kabinet-Balkenende III en de meerderheid van de nieuwe Tweede Kamer. PVDA-fractievoorzitter Bos dient bij het eerste optreden van de nieuwe Kamer, op 30 november, een motie in waarin hij ervoor pleit om – in afwachting van een definitieve pardonregeling voor de vreemdelingen die vóór april 2001 (toen de nieuwe Vreemdelingenwet in werking trad) asiel hebben aange-

vraagd – de uitzettingen op te schorten. Hoewel Verdonk de motie ontraadt, stemt een nipte meerderheid vóór: PVDa, sp, GroenLinks, ChristenUnie, D66 en de debuterende Partij voor de Dieren. Minister Verdonk laat de Kamer weten dat de motie onuitvoerbaar is; wél zegt ze toe de uitzettingen enkele dagen op te schorten tot het Kamerdebat over de reactie van het kabinet op de motie (Verdonk: ‘een pas op de plaats’).

Tijdens dit debat, op 12 december, loopt de spanning op. Een nipte Kamermeerderheid (75-72) vraagt per motie, ingediend door de PVDa’er Dijsselbloem, om verlenging van het moratorium op uitzettingen, ‘in afwachting van de afronding van de formatiebesprekingen’. Verdonk zegt hernieuwd overleg in het kabinet over de motie toe, maar weigert elk uitstel van hervatting van de uitzettingen, omdat dat een breuk met haar beleid zou betekenen: ‘Na dit debat ga ik de Vreemdelingenwet weer gewoon handhaven.’ Het leidt tot de indiening van een motie van afkeuring door Dijsselbloem. Ondanks de waarschuwing van minister-president Balkenende dat het kabinet het beleid van Verdonk onverminderd steunt en de dreiging van vvd-fractievoorzitter Rutte dat bij gedwongen aftreden van Verdonk de andere liberale bewindslieden haar zullen volgen, wordt de motie aangenomen. De confrontatie tussen het demissionaire kabinet en de nieuwe Tweede Kamer leidt tot grote verwarring op het Binnenhof. Er bestaat namelijk geen geschreven staatsrecht dat een dergelijke confrontatie reguleert.

Na langdurig spoedberaad besluit het kabinet de volgende dag aan te blijven, waarbij de wens van de Kamer wordt vervuld om uitzettingen om humanitaire redenen op te schorten. Dat laatste is voor de vvd-bewindslieden onacceptabel, maar na een appel door Balkenende blijven zij in functie – zij het als ‘burgemeester in oorlogstijd’, aldus vice-premier Zalm. Minister Verdonk blijft ondanks de aangenomen motie van afkeuring aan, maar de asielpor-tefeuille wordt overgedragen aan cda-minister Hirsch Ballin (Justitie). Verdonk krijgt een deel van het takenpakket van Hirsch Ballin: jeugdbescherming, preventie en reclassering. De beraadslagingen over de motie van afkeuring tegen Verdonk hebben bijna twaalf uur geduurd.

Senaat verklaart zes wetsvoorstellen controversieel

De Eerste Kamer verklaart met het oog op de demissionaire status van het kabinet zes wetsvoorstellen controversieel. Sinds 2002 geldt dat ook een ‘substantiële minderheid’ in de senaat recht van spreken heeft als het gaat om controversiële onderwerpen. Het gaat daarbij om wetsvoorstellen waarvan redelijkerwijs verwacht mag worden dat behandeling met een ander kabinet tot een andere uitkomst zal leiden. Het betreft in dit geval onder meer de wetsvoorstellen en -wijzigingen over de liberalisering van het huurbeleid, de mogelijkheid voor gemeenten om bijstandsontvangers te verplichten tot werk, de financiering van het hoger onderwijs en de invoering van zogenaamde leerrechten, die de kwaliteit van het onderwijs moeten verbeteren.

Verkenning en informatie

Staatsraad Hoekstra (cda) wordt op 25 november benoemd tot informateur, in de wandelgangen ‘verkenner’ genoemd. Hij tast in eerste instantie de mogelijkheden af voor samenwerking van PVDa en cda met de sp en vervolgens met GroenLinks. Na het mislukken van deze besprekingen stuurt hij zijn eindrapport naar de koningin met de aanbeveling de mogelijkheid te onderzoeken van een kabinet met cda, PVDa en ChristenUnie. Wijffels (cda), werk-

zaam als bewindvoerder bij de Wereldbank, wordt op 20 december benoemd tot informateur om deze mogelijkheid verder te onderzoeken.

En verder...

- volgt PVDa'er Verbeet de vvd'er Weisglas op als voorzitter van de Tweede Kamer, zij wint het in een verkiezing van de demissionaire ministers Van der Hoeven (CDA) en Kamp (vvd);
- wordt Marijnissen door het tv-programma 'Nos Eén Vandaag' en door de parlementaire pers gekozen tot de beste politicus van het jaar 2006;
- wordt de motie van GroenLinks tegen de bouw van nieuwe kerncentrales verworpen;
- erkent staatssecretaris Van Geel (Milieu, CDA) politiek medeverantwoordelijk te zijn voor de giframp in Ivoorkust die is veroorzaakt door het schip Probo Koala. Tegen de Europese regelgeving in had het schip met 54 ton asbest de haven van Amsterdam verlaten.

Januari 2007

Kabinet in wording

Informateur Wijffels ziet zichzelf 'vooral als moderator' van het gesprek tussen de fractieleiders. 'Ik ben in dat proces een neutrale factor die de partijen zal helpen. Ik beschouw mijzelf als instrumenteel.' Hij wil in stilte werken aan 'chemie' tussen de partijen. Achter gesloten deuren wil hij tot een totaalakkoord proberen te komen, zodat het onwaarschijnlijk is dat tussentijdse akkoorden op deelterreinen naar buiten komen en door specialisten in de fracties of door lobbywerk van buiten onderuit worden gehaald. Wijffels wil het contact met de media tot een minimum beperken en mede daarom buiten Den Haag vergaderen onder meer op Landgoed Lauswolt in het Friese Beetsterzwaag. Hij zit aan tafel met slechts de lijsttrekkers en hun secondanten: Balkenende en Verhagen van het CDA, Bos en Tichelaar van de PVDa en Rouvoet en Slob van de ChristenUnie. Het resultaat is een regeerakkoord met het motto 'Samen werken, samen leven'. Wijffels adviseert de koningin Balkenende tot formateur te benoemen.

Verruiming 'behandeling onder dwang' bij psychiatrische patiënten

Een ruime meerderheid in de Tweede Kamer gaat akkoord met een wijziging van de Wet bijzondere opnemingen in de psychiatrische ziekenhuizen (Bopz), die het mogelijk maakt onder bepaalde omstandigheden psychiatrische patiënten onder dwang te behandelen. De praktijk op dat moment was dat dwangbehandeling van psychiatrische patiënten alleen mogelijk was als er een acuut gevaar dreigde binnen de inrichting. De wet, die in 1994 de verouderde Krankzinnigenwet heeft vervangen, staat vanaf het begin bloot aan kritiek. Na jaren maatschappelijke onrust over op straat dolende patiënten zonder besef van hun ziekte, die elke behandeling weigeren en soms gewelddadig worden, is onder de burgers het draagvlak voor het sluiten van de klinieken en de zogeheten 'vermaatschappelijking' van psychiatrische patiënten verdampt.

De Kamer gaat akkoord met de wetswijziging waarmee het mogelijk wordt de patiënt onder dwang te behandelen als hij anders onaanvaardbaar lang moet worden opgenomen voor een succesvolle behandeling. In de praktijk betekent dit een verruiming van de mogelijkheden om psychiatrische patiënten tegen hun zin medicijnen toe te dienen. Hulpverleners

zijn tevreden, patiënten zijn er niet blij mee. De balans tussen het zelfbeschikkingsrecht van de psychiatrische patiënt en de beveiliging van de samenleving is nu in het voordeel van de laatste doorgeslagen.

Parlementair onderzoek naar onderwijsvernieuwing

De PVDA, met steun van SP, PVV, GroenLinks, D66 en VVD, wil een parlementair onderzoek naar het onderwijs van de afgelopen twintig jaar. De aanleiding is een studentenprotest in Den Haag, waarbij leerlingen en studenten zijn betrokken, tegen 'competentiegericht' leren – waarbij ze geacht worden te leren door zelfstandig te werken. De leerlingen en studenten eisen de terugkeer van kennisoverdracht door docenten. De PVDA neemt de oproep serieus en vraagt om een parlementair onderzoek: 'De politiek is verplicht te luisteren naar de onvrede en zich de vraag te stellen: waarom slaat keer op keer de teleurstelling toe?' Overigens dragen alle grote onderwijsvernieuwingen (basisvorming, tweede fase, vmbo en het recent geïntroduceerde 'competentiegericht' onderwijs) van de afgelopen decennia het stempel van de PVDA. De sociaaldemocraten willen de laatste onderwijsvernieuwing, het 'competentiegericht' onderwijs, 'temperen' en laten zien dat zij geleerd hebben van het verleden. Voor het CDA is het onbegrijpelijk dat de PVDA dreigt met een onderzoek op het moment dat Balkenende, Bos en Rouvoet het onderwijs bespreken bij de formatieonderhandelingen.

Aangezien de Kamer het niet eens wordt over de vraag wat er precies onderzocht moet gaan worden, komt het onderzoek er voorlopig niet. Initiatiefnemer Hamer (PVDA) zal het eerst met de Tweede Kamer eens moeten worden over onderzoeksvraag en -opzet.

En verder...

- dient Van Gent (GroenLinks) een motie in tegen het voorstel van demissionair minister Remkes van Binnenlandse Zaken om de ministerssalariissen in het nieuwe kabinet met dertig procent te verhogen. De motie wordt afgewezen;
- bepleit de Raad van Economische Adviseurs (REA) in zijn advies over de slagvaardigheid van de overheid, de oprichting van een Parlementair Onderzoeksbureau;
- is er verbazing in de Kamer dat de RIAGG Rijnmond, ondanks een verbod vanwege de hoge kosten, nog steeds psychische bijstand verleent aan Nederlandse Marokkanen die in Marokko op bezoek zijn;
- vraagt een Kamermeerderheid om een evaluatie van de identificatieplicht, die in 2005 is ingevoerd om terrorisme te bestrijden, omdat twijfel is gerezen aan het nut ervan: terroristen worden hiermee niet gepakt terwijl iedereen in zijn vrijheid wordt beperkt;
- wil GroenLinks-fractievoorzitter Halsema dat kandidaat-ministers vóór hun benoeming worden ondervraagd door de Tweede Kamer; SP en PVDA zien wel iets in het voorstel, maar een meerderheid van de Kamer is tegen;
- wil een ruime meerderheid in de Tweede Kamer dat prinses Máxima straks, zodra kroonprins Willem-Alexander koning wordt, de titel van koningin krijgt;
- loopt de SGP wellicht weer 800.000 euro mis op grond van een uitspraak van de rechter die in 2006 heeft bepaald dat geen subsidie mag worden verstrekt zolang vrouwelijke leden niet dezelfde rechten hebben als mannelijke;
- hebben de Tweede Kamerleden in 2006 (1772) minder schriftelijke vragen gesteld dan in 2005 (2.045) en daalde ook het aantal mondelinge vragen van 96 naar 92, maar blijft SP'er De Wit – net als een jaar eerder – kampioen vragenstellen.

Februari 2007*Emoties over dubbele nationaliteit*

De Kamer debatteert op 15 februari, in de nadagen van het kabinet-Balkenende III, met demissionair minister Verdonk over het voorstel tot wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap. De minister wil de mogelijkheden voor het verwerven van meervoudige nationaliteit beperken en de optie creëren dat het Nederlands paspoort wordt ingetrokken bij 'het toebrengen van ernstige schade aan de essentiële belangen van het Koninkrijk'. Een meerderheid van de nieuwe Kamer wil het voorstel echter amenderen. Naar de mening van Verdonk zou vooral het amendement van Huizinga-Heringa (ChristenUnie), dat om nader onderzoek vraagt, het voorstel degraderen tot 'symboolwetgeving'. Als dat wordt aangenomen, wenst zij het wetsvoorstel in te trekken. Het amendement wordt aangenomen. De Kamervoorzitter besluit daarop dat er onvoldoende draagvlak is om over het wetsvoorstel te stemmen.

Tijdens het debat komt het Kamerlid Fritsma (PVV) in botsing met de andere fracties en met de Kamervoorzitter. Volgens Fritsma is het onwenselijk dat leden van de Staten-Generaal en het kabinet een dubbele nationaliteit bezitten. Dat leidt volgens hem tot dubbele loyaliteit. In een motie eist hij dan ook dat leden van het kabinet en van de Eerste en Tweede Kamer geen andere nationaliteit dan de Nederlandse hebben, hetgeen hij vervolgens expliciet betreft op de aanstaande benoeming van de kandidaat-staatssecretarissen Aboutaleb (Sociale Zaken, PVDa), die zowel een Nederlands als een Marokkaans paspoort heeft en Albayrak (Justitie, PVDa), die zowel een Nederlands als een Turks paspoort heeft. Tijdens de discussie over de motie grijpt Kamervoorzitter Verbeet (PVDa) in. Zij wijst erop dat alle Kamerleden de eed op de Grondwet hebben afgelegd, hetgeen wil zeggen 'dat zij alleen de belangen van de Nederlandse Staat behartigen'. De benoemingen zijn rechtsgeldig en Fritsma's motie roept volgens Verbeet dus op de wet niet uit te voeren. Na een korte schorsing dient Fritsma een herziene motie in waarin de passage over Aboutaleb en Albayrak ontbreekt. 'Schandalig', aldus PVV-leider Wilders na het debat. 'De Kamervoorzitter bedrijft pure partijpolitiek.' CDA en VVD vinden het optreden van Kamervoorzitter Verbeet weinig gelukkig. Sterk (CDA): 'Het waren verkeerde interventies van de voorzitter. Wij moeten in de Kamer zonder last of ruggespraak kunnen debatteren over alle onderwerpen. Zij blokkeerde dit debat.' Teeven (VVD): 'Voorzitter Verbeet moet oppassen dat ze niet te veel op de linkse stoel gaat zitten. Je moet je niet door emoties laten leiden.'

Nieuw kabinet: 'meer dan een verstandshuwelijk'

Informateur Wijffels presenteert op woensdag 7 februari het regeerakkoord *Samen werken, samen leven* aan de Tweede Kamer. Een dag later vindt een Kamerdebat plaats dat niet, zoals gebruikelijk, is aangevraagd door de kritische oppositie maar door de beoogde coalitiepartijen. Zij willen van Wijffels horen hoe de onderhandelingen voor een nieuw regeerakkoord tijdens de voorbije weken zijn verlopen. De nieuwe coalitiepartijen willen het debat gebruiken om het kersverse regeerakkoord nader toe te lichten, maar daar blijkt weinig animo voor.

Balkenende wordt op 9 februari door de Koningin benoemd tot formateur. Hij begint met grote overtuiging aan deze opdracht. In het regeerakkoord zit volgens Balkenende 'nieuw elan, ambitie en dynamiek'. Financieel heeft Balkenende het tij mee: het begrotingstekort is weggewerkt en er is sprake van een overschot van 0,6 procent van het bruto binnenlands

product. Kortom, er is meer geld beschikbaar waarmee nieuwe doelstellingen kunnen worden verwezenlijkt. Terwijl de onderhandelaars zich voor deze laatste fase terugtrekken, zijn de formatieteams van de partijen op de achtergrond aanwezig. Bij de achterban van de ChristenUnie bestaat twijfel over meeregeren; de fracties van CDA en PVDA popelen juist om te regeren. Binnen de PVDA speelt de vraag of Bos in de Kamer moet blijven of in het kabinet moet plaatsnemen. Bos heeft eerder verklaard dat de PVDA-leider in de Tweede Kamer thuis-hoort.

De reacties op het regeerakkoord zijn wisselend. De SP vindt dat de PVDA vooral veel heeft verloren, maar de partij is wel positief over het extra geld voor de achterstandswijken, het schrappen van de huurliberalisatie en het pleidooi voor kleinere verpleeghuizen. De VVD kraakt de plannen van de nieuwe coalitie; de liberalen spreken van 'zeer slechte beleidsvoor-nemens'. Het steekt de VVD vooral dat het kabinet de pardonregeling voor 'oude' asielzoekers gaat uitvoeren: 'buitengewoon onverantwoordelijk'. GroenLinks verwacht een bevoogdend kabinet van 'Rust, Reinheid en Regelmaat'; de medisch-ethische politiek zal 'een christelijke spruitjeslucht' uitademen. De partij vindt de € 800 miljoen die het kabinet voor milieu begroot 'een fooi' en het afwijzen van een onderzoek naar de manier waarop Nederland bij de Irak-oorlog is betrokken geraakt een blamage. Ook D66 klaagt over 'stappen terug in de tijd' op medisch-ethisch gebied.

In een terugblik roemt Bos de goede verstandhouding tussen de secondanten Verhagen (CDA) en Tichelaar (PVDA). Zij begrepen dat 'Balkenende een verhaal nodig [heeft] om met Wilders en de VVD te kunnen vechten en ik om met SP en Groenlinks te kunnen vechten'. GroenLinks-fractievoorzitter Halsema ligt tijdens en na de formatie onder vuur omdat ze te vroeg zou zijn afgehaakt bij de onderhandelingen. Ook de SP wordt een al te vlot afhaken verweten.

Balkenende kwalificeert zijn vierde kabinet, dat op 22 februari wordt beëdigd, als 'meer dan een verstandshuwelijk'. Het kabinet is samengesteld uit acht CDA-ministers, zes PVDA'ers en twee ministers van de ChristenUnie. Bos en Rouvoet worden de vice-premiers. Het CDA levert vier staatssecretarissen, de PVDA zes en de ChristenUnie twee.

En verder

- vinden de fracties van CDA, PVDA en SP dat koninklijke paleizen, met inachtneming van de privacy van de leden van het Koninklijk Huis, moeten worden opengesteld voor het publiek;
- heeft de VVD stevige kritiek ('broddelwerk') op de Handelsregisterwet, die voorziet in een lijst waarop behalve alle Nederlandse ondernemingen iedereen opgenomen wordt die 'handelt binnen het economisch verkeer', zoals gemeenten, huisartsen, kerken en verenigingen;
- is er grote hilariteit tijdens het afscheidsdebat van minister Zalm van Financiën waarbij de VVD een 'motie van waardering' indient die door Zalm onaanvaardbaar wordt verklaard;
- willen CDA, PVDA en D66 de ouderwetse energieverblindende gloeilamp veel duurder maken door er bijvoorbeeld extra milieubelasting op te heffen.

Spotprent Tom Janssen [Trouw, 8 maart 2007].

Maart 2007

Regeringsverklaring kabinet-Balkenende IV

Premier Balkenende zet op 1 maart in de Tweede Kamer de voornemens uiteen van zijn vierde kabinet, samengesteld uit CDA, PvdA en ChristenUnie. De regeringsverklaring benadrukt het belang van gemeenschapszin. Over de rol van de staat zegt hij: 'Bij dit alles past een overheid die zich niet opstelt als hindermacht of albedil, maar als bondgenoot en partner.' Balkenende reikt in zijn regeringsverklaring ook de hand naar de oppositie, waarmee een 'constructieve dialoog' zal worden gevoerd. Daarbij kondigt hij een 'dialoog' met de samenleving aan, waarin de beleidsplannen verder uitgewerkt worden: 'Het kabinet wil coalities smeden met maatschappelijke partners en bevorderen dat de maatschappelijke ambities gezamenlijke projecten worden.'

Debuterend PvdA-fractievoorzitter Tichelaar verwacht dat Nederland onder het nieuwe kabinet 'tien keer socialer, tien keer groener en tien keer sterker' wordt. Ook Van Geel (CDA) en Slob (ChristenUnie), beiden voor het eerst optredend als leiders van hun fracties, zijn positief over de kabinetsvoornemens. VVD-leider Rutte voorziet dat 'de corporatistische benadering van dit kabinet' zal leiden tot 'regelzucht en bedilzucht'. Daarbij verwacht hij dat het kabinet zal 'potverteren'. Het debat staat vooral in het teken van de dubbele nationaliteit van de PvdA-staatssecretarissen Albayrak en Aboutaleb. Pvv-fractievoorzitter Wilders verwijt hen de geur van dubbele loyaliteit en ook Rutte vindt dat Albayrak, door te weigeren haar Turkse identiteit neer te leggen, een 'unieke kans heeft gemist om een belangrijke daad te stellen'. Een door Wilders ingediende motie van wantrouwen wordt alleen door zijn eigen partij gesteund.

Onvoldoende steun krijgt ook de motie van de SP, waarin gevraagd wordt om een onderzoek naar de achtergronden van de politieke steun van Nederland aan de Amerikaanse interventie in Irak. De PVDa heeft dit punt verloren in de formatiebesprekingen, zo erkent Tichelaar, en steunt de motie niet. Voor Marijnissen is de ommezwaai van de PVDa 'ongeloofwaardig'.

Adviseursfunctie Kamerlid Arib ter discussie gesteld door PvdV en VVD

VVD en PvdV stellen tijdens een spoeddebat vragen over het lidmaatschap van het sociaal-democratische Kamerlid Arib van de onafhankelijke Raad voor de Mensenrechten, die de koning van Marokko adviseert. Naar de mening van PvdV-leider Wilders wekt Arib door deze werkzaamheden voor een buitenlandse overheid de 'schijn van een dubbele loyaliteit'. Hij stelt: 'Veel gekker moet het toch niet worden in dit land!' VVD'er Kamp stelt dat de 'dubbele oriëntatie' een volwaardige integratie in de weg staat. PVDa-woordvoerder Dijsselbloem neemt het op voor zijn partijgenoot: 'Hoe durft de heer Wilders de loyaliteit en de betrokkenheid van mevrouw Arib bij dit parlement, bij dit land, bij onze gemeenschappen ter discussie te stellen?' Andere fracties spreken schande van de verdachtmakingen in de richting van Arib. Een motie van Wilders, die Arib oproept te kiezen tussen de nevenfunctie of het Kamerlidmaatschap krijgt uiteindelijk alleen steun van zijn eigen PvdV-fractie.

En verder...

- neemt de Kamer de Wet bestuurlijke maatregelen nationale veiligheid aan, die de overheid de mogelijkheid geeft suspecte personen een gebieds- of persoonsverbod of een meldplicht op te leggen;
- is de Kamer overwegend positief gestemd over de resultaten van de Europese milieutop, die op 8 en 9 maart in Brussel gehouden is;
- gaat de Kamer unaniem akkoord met het voorstel van minister van Justitie Hirsch Ballin (CDA) om gevangenen alleen nog bij goed gedrag in aanmerking te laten komen voor vervroegde vrijlating;
- steunt de Kamer het voorstel van staatssecretaris van Justitie Albayrak (PVDa) tot verlenging van het toezicht op uitbehandelde tbs'ers;
- gaat de Kamer akkoord met voorstellen van minister Plasterk (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, PVDa) om de mogelijkheden om in het buitenland te studeren te verruimen;
- stemt de Kamer in met voorstellen van Hirsch Ballin om de Opiumwet aan te scherpen: burgemeesters mogen voortaan panden sluiten bij verdenking van drugsverkoop.

April 2007

Bos ziet niets in een graaitaks

'Het gaat maar door, het stopt niet', stelt Vendrik (GroenLinks) geërgerd vast tijdens een spoeddebat over de topsalarissen in het bedrijfsleven. De SP'er Irrgang bepleit een 'graaitaks'. Minister van Financiën Bos (PVDa) wordt geconfronteerd met zijn vroegere kritiek op de vorige kabinetten-Balkenende, die hiertegen naar zijn mening te weinig actie ondernamen. Bos maakt nu duidelijk niets te zien in het invoeren van een 'graaitaks' van zestig procent, die een contraproductief effect zal hebben. Hij ziet meer in een moreel appel. SGP-fractievoorzitter Van der Vlies vindt de positie van de PVDa-leider, onder verwijzing naar zijn eerdere kritiek op de topinkomens in zijn periode als oppositieleider, 'deerniswekkend'.

Korting op de huurtoeslag gecorrigeerd

Een Kamermeerderheid van PVDA, CDA, ChristenUnie wil de door het kabinet-Balkenende III voorgenomen korting op de huurtoeslag van € 1,05 per maand van tafel. Een motie met die strekking van de PVDA'er Depla krijgt, ondanks het ontraden door minister Vogelaar (Wonen, Wijken en Integratie, PVDA), een meerderheid. Het kabinet besluit in de voorjaarsnota de motie uiteindelijk uit te voeren. Een motie van GroenLinks en SP om alle bezuinigingen op dit punt van het vorige kabinet terug te draaien, haalt het niet.

En verder...

- besluit de Kamer tot de invoering van een 'kwalificatieplicht', waardoor jongeren tot 18 jaar de school niet meer mogen verlaten zonder diploma;
- vergadert voor het eerst in haar geschiedenis ook de Eerste Kamer over de regeringsverklaring;
- wijst een Kamermeerderheid van CDA, PVDA, VVD, PVV, ChristenUnie en SGP andermaal het door SP en GroenLinks gewenste onderzoek naar de politieke steun aan de oorlog van de VS in Irak af;
- belooft minister Plasterk in de Kamer een investering in het leraarschap; hij suggereert een verlichting van de werkdruk voor leraren in ruil voor het inleveren van vakantiedagen;
- besluit een Kamermeerderheid tot liberalisering van de postmarkt per 1 januari 2008;
- stelt de Tweede Kamer een parlementair onderzoek naar onderwijsvernieuwing in – de tijdelijke commissie wordt geleid door Dijsselbloem (PVDA).

Mei 2007

Verantwoordingsdag wil maar niet aanslaan

Het debat over de jaarverslagen van het Rijk op 22 mei, het zogenaamde Verantwoordingsdebat, levert bij de meeste fracties vooral ergernis op. Een voorstel van VVD en PVDA om de premier aanwezig te laten zijn krijgt geen meerderheid, zodat de Kamer debatteert met minister van Financiën Bos. Deze schuift de beantwoording van een aantal vragen betreffende verschillende onderwerpen door naar de presentatie van het beleidsprogramma dat een maand later zal plaatsvinden. D66-fractie leider Pechtold uit zijn onvrede over de gang van zaken: 'Wat een waardeloos debat. Ik sta hier echt te balen.' De Algemene Rekenkamer had eerder gerapporteerd dat meer dan 99 procent van de rijksuitgaven 'rechtmatig' zijn; SP'er Irrgang heeft kritiek op de 'administratieve puinhoop' bij Defensie, dat niet precies weet hoeveel wapens het heeft.

Nog geen duidelijkheid over nieuw Europees referendum

Tijdens een spoeddebat geeft de PVDA nog geen uitsluitsel of zij een nieuw verdrag voor de Europese Unie, ter vervanging van de door de Fransen en Nederlanders verworpen Europees grondwettelijk Verdrag van 2005, aan een nieuw referendum wil onderwerpen. Ook staatssecretaris Timmermans (Buitenlandse Zaken, PVDA) verklaart dat nog niet te weten: 'Je kunt alleen niet tot een referendum beslissen als je nog geen flauw idee hebt van wat er uit de onderhandelingen komt.' Na aandringen van de oppositie laat Timmermans in de Kamer een via de pers uitgelekt lijstje met acht punten verspreiden die de inzet zijn van de Nederlandse regering in de onderhandelingen. Volgens de staatssecretaris betreft het slechts

een explicitering van eerder door het kabinet aan de Kamer verstrekte informatie; hij verzoekt de Kamer hem ook de nodige onderhandelingsruimte te laten. Een week later moet Timmermans zich in de Kamer tijdens een door de SP aangevraagd interpellatiedebat verantwoorden voor uitlatingen tegenover journalisten als zou Nederland bij een tweede 'nee' het EU-lidmaatschap op het spel zetten. Ondanks de kritiek blijft de staatssecretaris achter zijn uitlating staan.

Nieuwe Eerste Kamer: kleine meerderheid voor de coalitie

In de nieuwe Eerste Kamer behoudt het nieuwe kabinet een nipte meerderheid. SP (van 4 naar 12 zetels) en ChristenUnie (van 2 naar 4) zijn de grote winnaars, de PVDa (van 19 naar 14) is de grote verliezer. Het CDA blijft de grootste fractie: 21 zetels. De Partij voor de Dieren komt met één zetel in de senaat. De PVV nam in maart niet deel aan de Statenverkiezingen, waardoor zij ook niet in de Eerste Kamer komt. Vijf senatoren worden gekozen met voorkeurstemmen. Enkele politieke veteranen keren niet terug in de Eerste Kamer, onder wie Van Leeuwen (CDA), Van Thijn (PVDa), Jurgens (PVDa) en Dees (VVD). Prominente nieuwe senatoren zijn de voormalige Tweede Kamerleden De Vries (PVDa), Rehwinkel (PVDa), Hermans (VVD) en Hillen (CDA).

En verder...

- maken alle fracties tijdens het debat over het jaarverslag van de Nationale Ombudsman zich zorgen over de toenemende klachten van de burger over de contacten met de overheid;
- steunt de Kamer voorstellen van minister van Onderwijs Plasterk om het lerarentekort te bestrijden, onder meer door het verstrekken van extra studiefinancieringsfaciliteiten;
- verklaart CDA-Tweede Kamerlid Spies dat zij een gloeilampenverbod, zoals voorgesteld door minister Cramer (Milieu, PVDa), te ver vindt gaan;
- vraagt fractieleider Halsema van GroenLinks om openbaarheid van alle tijdens de '100 dagen-dialoog' van het kabinet met de samenleving door de burgers ingebrachte ideeën en plannen;
- vraagt CDA-Tweede Kamerlid Atsma het kabinet actie te ondernemen tegen de door BNN uitgezonden 'donorshow' – minister Plasterk verklaart echter dat er geen wettelijke basis is om op te treden, bovendien wil hij de indruk van censuur vermijden.

Juni 2007

Het pardon dan toch geregeld

Een Kamermeerderheid gaat, zoals tijdens de formatie is afgesproken tussen de regeringsfracties, akkoord met het kabinetsvoorstel voor een generaal pardon voor de zogenaamde 'oude gevallen'. Het betreft uitgeprocedeerde asielzoekers die vóór de inwerkingtreding van de nieuwe Vreemdelingenwet hun aanvraag hebben ingediend. Fritsma (PVV) en Zijlstra (VVD) vragen tevergeefs om intrekking van het pardon, zij vrezen een aanzuigende werking en hoge kosten. Hun raming dat het om 25.000 tot 30.000 personen zal gaan, vindt staatssecretaris Albayrak (PVDa) ruim geschat. De staatssecretaris gaat niet akkoord met het verzoek van PVDa, SP, GroenLinks en D66 om het pardon te verruimen voor asielzoekers die ook in een ander EU-land hebben gewoond of daar asiel hebben aangevraagd.

Staatssecretaris Albayrak reikt op 4 juli 2007 de eerste verblijfsvergunning uit aan de vierjarige Dieuci Zawali [Foto: ANP]

Het kabinet presenteert zijn programma

Het kabinet-Balkenende IV biedt de Tweede Kamer het beleidsprogramma 2007-2011 aan – het resultaat van een ‘100 dagen-dialoog’ met de samenleving. Het programma omvat een aantal beleidsmaatregelen die op draagvlak in de maatschappij kunnen rekenen. De oppositie doet wat lacherig over het boekwerk. Rutte (VVD) noemt het een ‘prospectus met plaatjes’, Wilders ‘een klef boekje’ van ‘een nu al zwak en naïef kabinet dat ruikt naar verval en ondergang’. Halsema (GroenLinks) waardeert enerzijds de ‘open houding’, maar vindt het beleidsplan ‘vaag en onbepaald’. SP-woordvoerder Kant – die fractievoorzitter Marijnissen vervangt – bekritiseert de PvdA om haar onduidelijke standpunt aangaande het ontslagrecht. D66-leider Pechtold bekritiseert het ontbreken van voornemens inzake het bestrijden van de voedselbanken in het beleidsplan. SGP-voorman Van der Vlies heeft er bezwaren tegen dat de kabinetsplannen al voorafgaand aan het debat voor het oog van de media op het Catshuis gepresenteerd werden: ‘In de gekozen benadering heerst de mediocratie op cruciale momenten in het verkeer tussen kabinet en parlement over de parlementaire democratie.’ Zijn motie, die het kabinet verzoekt nieuwe plannen voortaan eerst in het parlement te presenteren in plaats van op tv, krijgt echter geen meerderheid.

Steun voor een nieuw Europees verdrag

De regeringspartijen zijn positief over het Nederlandse onderhandelingsresultaat ten aanzien van het nieuwe EU-verdrag. De overeenkomst moet het Europees Grondwettelijk Verdrag vervangen, dat door de bevolkingen van Frankrijk en Nederland in 2005 per referendum is ver-

worpen. CDA-woordvoerder Ormel vindt dat de Nederlandse delegatie tijdens de onderhandelingen in Brussel 'een uitstekend resultaat' heeft geboekt. De meeste kritiek komt van SP-woordvoerder Van Bommel, die vindt dat de veranderingen in het verdrag vooral 'cosmetisch' zijn, en van PVV'er Van Roon: 'Het nieuwe Europese verdrag is een ramp voor ons land.' Volgens CDA, PVDA en ChristenUnie is met het onderhandelingsresultaat gevolg gegeven aan het 'nee' van de Nederlandse bevolking van 2005. D66, SP en PVV willen dat ook het nieuwe verdrag wordt voorgelegd aan de bevolking; VVD en CDA zijn tegen een referendum. Het kabinet wacht met zijn standpunt hierover op een advies van de Raad van State. Ook PVDA-woordvoerder Blom wenst dit advies af te wachten, al zijn de sociaaldemocraten in beginsel niet tegen een volksraadpleging.

En verder:

- ziet staatssecretaris Van der Knaap van Defensie naar aanleiding van een Kamerbreed gesteunde motie af van zijn intentie het opleidings- en trainingsprogramma voor probleemjongeren 'De Uitdaging' te stoppen;
- bepleiten CDA, PVDA, ChristenUnie en VVD tijdens een debat met staatssecretaris van Sociale Zaken Aboutaleb (PVDA) maatregelen die het jongeren moeilijker maken 'rood' te staan;
- gaat de Kamer akkoord met de afschaffing van de mogelijkheid tot beëindiging van een huwelijk zonder tussenkomst van de rechter, de zogenaamde 'flitscheiding';
- erkent minister Donner (Sociale Zaken, CDA) in een spoeddebat dat de uitvoering van de onder het kabinet-Balkenende III ingevoerde wet-'Walvis' (Wet administratieve lastenverlichting en vereenvoudiging in socialeverzekeringswetten), die administratieve en gegevensbestanden bij het UWV en de Belastingdienst koppelt, met grote problemen kampt;
- zijn de Handelingen der Staten-Generaal over de periode 1990-1995 digitaal beschikbaar via internet <www.statengeneraaldigitaal.nl>; uiteindelijk zullen alle Kamerstukken vanaf 1814 op deze website raadpleegbaar zijn;
- herkiest de Eerste Kamer CDA'er Timmermans-Buck als voorzitter – ze was de enige kandidaat.

Juli 2007

Kamer verdeeld over Participatietop en ontslagrecht

De Kamerfracties reageren verschillend op de uitkomsten van de Participatietop van het kabinet met de sociale partners. Vooral de door minister Donner, na advisering door de Stichting van de Arbeid, geformuleerde voorstellen ter wijziging van het ontslagrecht worden door SP en GroenLinks bekritiseerd. Beide partijen vrezen dat daardoor de onzekerheid voor werknemers vergroot wordt. Ulenbelt (SP) stelt: 'De minister moet niet de drempel bij de uitgang willen verlagen, hij moet de drempels bij de ingang weghalen.' Andere fracties bepleiten verdergaande flexibilisering van de arbeidsmarkt. Het kabinet wil ontslag zonder tussenkomst van de rechter mogelijk maken. De coalitiefracties kunnen zich vinden in de voorstellen, die onder meer tweehonderdduizend banen voor langdurig werklozen moeten opleveren.

Volle Kameragenda vóór het reces – Balkenende doet concessies inzake embargoregeling

De Tweede Kamer agendaert voor haar laatste vergaderdag (5 juli) een dertigtal debatten. De meeste aandacht trekt de discussie met premier Balkenende over de embargoregeling rond prinsjesdag. Een Kamermeerderheid vindt dat de Kamerleden al vóór het uitspreken van de troonrede moeten kunnen beschikken over de begrotingsstukken. Balkenende ziet daar echter niets in vanwege het risico van uitlekken. Het kabinet besluit kort daarna, nadat ook de Eerste Kamer gepleit heeft voor herstel van de regeling, voor een compromis: de fractievoorzitters krijgen de stukken dit jaar weer op de vrijdag voor prinsjesdag in hun bezit. De media moeten tot prinsjesdag zelf wachten.

En verder...

- bepleit CDA'er Schinkelhoek een onderzoek naar het functioneren van de Tweede Kamer;
- wordt staatssecretaris van Justitie Albayrak bekritiseerd door de PVV'er Fritsma vanwege de weigering van burgemeesters de namen van uitgeprocedeerde asielzoekers door te geven aan Justitie;
- keert een meerderheid van PVDa, GroenLinks, SP, D66 en PVV zich tegen een verplichting tot aanbesteden van het openbaar vervoer in de grote steden;
- besluit de Kamer op voorstel van minister Klink van Volksgezondheid (CDA) tot een algeheel rookverbod in de horeca per 1 juli 2008. Roken blijft (ook in coffeeshops) toegestaan in afgeschermd rookruimtes;
- zorgt een deel van de Kamerdelegatie die het Midden-Oosten bezoekt voor opschudding door een gesprek te voeren met vertegenwoordigers van Hamas;
- ontstaat onrust in de SP nadat Yildirim met voorkeurstemmen in de Eerste Kamer is gekozen en – in weerwil van een besluit van de partijraad – weigert zijn zetel af te staan;
- benoemt het kabinet Kooijmans (CDA) tot minister van Staat. Hij was van 1973 tot 1977 staatssecretaris en van 1993 tot 1994 minister van Buitenlandse Zaken.

Augustus 2007

Wilders 'scoort' in komkommertijd

PVV-voorman Wilders trekt tijdens het reces de aandacht met een *Volkskrant*-interview waarin hij een verbod bepleit op de Koran. Hij vergelijkt het islamitische heilige boek met Hitlers *Mein Kampf*. Wilders kan voor zijn voorstel op geen enkele steun van andere fracties rekenen, zo blijkt al snel uit de reacties.

En verder...

- wil Eerste Kamerlid Rehwinkel (PVDa) naar aanleiding van een recente veroordeling majesteitsschennis verwijderen uit het Wetboek voor Strafrecht.

Noot

- 1 Dit overzicht is gebaseerd op de berichtgeving in *NRC Handelsblad*, *Parlementaire Nieuwsbrief* en de *Handelingen der Staten-Generaal*. Een overzicht van de partijpolitieke gebeurtenissen wordt jaarlijks gepubliceerd in het *Jaarboek Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*.